

Sampo Seppänen
6.10.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi
Viite: HE 194/2022 vp

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Energiateollisuus ry:n lausunto

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta lausua kyseiseen asiaan. Keskitymme lausunnossamme sähköön sovellettavan arvonlisäkannan määräaikaiseen muutokseen ja toteamme asiasta seuraavaa:

Yleistä lakiesityksestä

Sähkön hintojen noususta kotitalouksille aiheutuvien haitallisten vaikutusten lieventämiseksi esitetään, että sähköön sovellettava arvonlisäverokanta alennettaisiin määräaikaisesti (joulukuusta huhtikuuta) 24 prosentista 10 prosenttiin. Lailla tavoitellaan kustannusten alentamista vuoden kylmimmälle kaudelle.

Pidämme esitystä ymmärrettävänä. Venäjän hyökkäyssodasta johtuvan energiakriisin myötä kotitalouksien sähkölaskut ovat nousseet selvästi ja ensi talvella hinnat voivat olla hyvin korkeat. Kaikki kotitaloudet hyötyvät sähköveron alennuksesta jonkin verran ja ne, joiden sähkölaskut talvikaudella nousevat korkeiksi, hyötyvät suhteellisesti eniten veronalennuksesta. Jaamme esityksen näkemyksen, että arvonlisäverokannan alentamisen hyöty siirtyy hyvin kuluttajan maksamiin hintoihin.

Arvonlisäveron määräaikainen alennus aiheuttaa valtiolle verotulojen menetyksiä. Samalla on hyvä tiedostaa, että valtiontalous on vahvistunut sähkön korkeiden hintojen myötä, kun tuulivoiman syöttötariffeihin varattu rahoja on säästynyt ja päästöoikeuksien kallistumisen kautta huutokauppatulot ovat lisääntyneet.

Energian kulutuksen vähentäminen on lyhyellä aikavälillä paras keino vaikuttaa sähkön hintaan. Pidemmässä juoksussa sähkön tarjonnan lisääminen on keskeisin keino vakauttaa sähköhinnat kohtuullisemmalle tasolle. Tämä tarkoittaa uusia investointeja. Energia-alan investointiympäristöstä tulee huolehtia.

Lainsäädännön nopea läpivienti on tärkeää

Energiayhtiöt ovat sitoutuneet toteuttamaan väliaikaisen arvonlisäveron alennuksen. Tämä vaatii yhtiöiltä teknisiä muutoksia laskutusjärjestelmissä. Muutokset vievät aikaa ja aiheuttavat kustannuksia toimijoille. On tärkeää, että päätös arvonlisäkannan alentamisesta etenee nopeasti eduskunnassa, lainmuutokset ovat yksiselitteisiä ja toimijoille annetaan viranomaisilta ripeästi selkeät ja yksityiskohtaiset ohjeet toteutettavista muutoksista sekä tulkinnoista mitä kaikkea luetaan alennuksen piiriin.

Sähkön siirron ja sähköveron arvonlisäkanta yhdenmukainen

Hallituksen esityksessä on todettu, että arvonlisäkannan alentaminen koskisi vain sähkön myyntiä. Sähkön siirtoon ja pääsyyn tarjoamiseen sähköverkkoon sovellettaisiin edelleen yleistä 24 prosentin arvonlisäverokantaa. Kuten esityksessä todetaan sähkövero ei ole sähkön myyjän, vaan sähkönjakelijan kustannus ja siten sähkövero sisältyy sähkön siirrosta suoritettavan arvonlisäveron perusteeseen.

Energiateollisuus ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi

Määräaikaisen lain kustannustehokkaan toteuttavuuden kannalta on keskeistä, että sähkön siirron ja sähköveron arvonlisäkanta on yhdenmukainen.

Verokannan muutos tuo kustannuksia toimijoille

Nykyään asiakkaita ei laskuteta tasakalenterikuukausina, vaan laskutuskausi voi osua kahdelle eri kuukaudelle. Näin laskutusjaksolle muodostuu laskurivejä kahdella eri arvonlisäkannalla. Tämä on mahdollistettava luotettavasti ja tehokkaasti laskutusjärjestelmissä, mikä aiheuttaa toimijoille kustannuksia. Lisäksi monien sähköyhtiöiden laskutusjärjestelmissä arvonlisäkanta on ollut sama myynnille ja siirrolle. Näiden erottaminen tuottaa kustannuksia. Lain määräaikaisuuden myötä muutostyöt laskutukseen on tehtävä kaksi kertaa lisäten kustannuksia. Myös asiakkaiden tiedottamisesta tulee lisäkustannuksia.

On hyvä myös tiedostaa, että järjestelmämuutokset vievät aikaa ja samanaikaisesti tehdään muita lakisäätteisiä muutoksia järjestelmiin (mm. datahub 2.0 vuodenvaihteessa ja puhelinmyynnin jälkivahvistus).

Lisätietoja: Sampo Seppänen, sampo.seppanen@energia.fi, 050 340 7716